

Unde vides, quoad remissionem poenae adhuc superstitis et remissionem venialis culpa Eucharistiam sub ratione *sacramenti* et sub altera *sacrificii* ordine inverso se habere. Quatenus enim *sacramentum* est, per infusionem charitatis ad remissionem venialium peccatorum ex sese et directe ordinatur, ad remissionem vero poenae residuae non nisi indirecte et ex consequenti; ex adverso *sacrificium* ad remissionem poenae per se et immediate spectat, ad remissionem peccatorum mediate solum et ex consequentia impetrationis gratiarum actualium. (Vide de Sacram. Euch. th. XVII. p. 298.). Hoc autem loco merito ea propitiatio per sacrificium advertenda est, ne Deus in iustam poenam venialium subtrahat gratiarum ubertatem, quibus a malo omnium maximo, ipso videlicet peccato gravi praeservemur.

Corollarium 1. Ut Christi minister et legatus apud Deum, ex intentione saltem habituali totius Ecclesiae, sacerdos offert sacrificium a) generatim pro tota Ecclesia. Unde sacrificio respondet semper fructus pertinens directe ad commune bonum Ecclesiae et secundum hoc ad singula Ecclesiae membra, quatenus ad commune bonum conferunt. Hinc est, quod in liturgia inter commemorationem generalem totius Ecclesiae speciatim visibile caput Ecclesiae Romanus Pontifex et singularum Ecclesiarum Pastores exprimuntur. Imo *indirecte* ad ipsos infideles et avulsos ab Ecclesia, ut, qui membra Ecclesiae sunt solum in potentia et obligatione, fiant membra actu, ex eadem ratione fructus extenditur (1). Hic igitur fructus dici potest *generalis*.

b) Natura sacrificii, praxis et doctrina universalis, quae ex Patribus et liturgiis colligitur, fidei analogia ex modo, quo satisfactio et impetratio universim aliis applicari potest, certo demonstrant, sacrificium offerri posse, et ideo saepissime ex obligatione, quae ex diversis titulis oriri

(1) Qui in verbis institutionis declarationem: „qui pro multis effundetur in remissionem peccatorum,“ ex ratione universalitatis negant referri posse ad sacrificium Eucharistiae, ut Vasquez disp. 199. non considerant relationem verborum esse ad sacrificium tum eruentum tum ineruentum licet diverso modo, et sacrificium ineruentum ipsam, quantum ex se est, et *indirecte* extendi ad omnes homines (cf. th. XI.).

potest, offerri debere speciatim pro certis quibusdam hominibus vivis vel defunctis, et ad finem determinatum. Unde pariter constat, esse in potestate sacerdotis *specialem fructum* propitiationis et impetrationis, etiam qui sit ex opere operato sacrificii, sua intentione applicandi determinatis personis et pro determinato fine. Imo *fructus specialis*, saltem quatenus pertinet ad satisfactionem pro poenis adhuc residuis, sine aliqua actuali vel virtuali intentione sacerdotis nemini applicari posse videtur, sed manere, ut loquitur Suarez (disp. 79. sect. 9.), in thesauro Ecclesiae. Recte tamen ipse Suarez advertit ibidem, hanc hypothesein, ut sacerdos saltem virtuali intentione nec sibi nec alteri velit fructum applicatum, vix posse habere locum. Ob hanc nihilominus rationem suadent sic dictam „intentionem secundam,“ ut si is, pro quo sacrificium speciatim offertur, fructus est incapax, aliis prosit vel ipsi sacerdoti (Suarez ib. sect. 10. ad fin.).

c) Denique fieri nequit, ut supposita sufficienti dispositione ipsi sacerdoti offerenti non solum ex opere operantis, sed etiam ex opere operato sacrificium non sit propitiatio et impetrationis. Hic dici potest *fructus specialissimus*. Etiam quoad fideles, qui sacrificio devote assistentes specialiter cum sacerdote uniuntur, et in liturgia dicuntur et ipsi offerentes licet denominatione solum derivata propter illam unionem cum sacerdote proprie in persona Christi sacrificante (cf. Suarez disp. 77. sect. 3.), hoc idem servata debita proportione dicendum videtur, si excipiatur propitiatio pro poenis residuis, quam eis ex opere operato obvenire, nullo satis firmo argumento probari potest (Suarez disp. 79. sect. 8. cf. de Lugo disp. 19. sect. 11.).

Distinctio igitur fructus sacrificii Eucharistiae in *generalem*, *specialem* (*medium* alii appellant), et *specialissimum* licet quoad verba antiquior Scoto non sit, rite tamen intellecta fundatur in ipsa huius sacrificii natura, et proinde quoad rem est tam antiqua quam ipsum sacrificium.

Corollarium 2. Fructus generalis et specialis *ex opere operato*, qui aliis applicatur, independens est a merito et sanctitate sacerdotis, non autem fructus ex opere operantis.

Hunc fructum *ex opere operantis* videntur intelligere, qui postulant sibi a sacerdote applicari, vel promittunt aliis applicandum fructum sacrificii *specialissimum*, si tamen theologice loquuntur, et non solum rhetorice positivum mutant in superlativum. Est autem fructus ex opere operantis minus certus, et per se sumptus inferior quam fructus ex opere operato.

CAPUT V.

DE RATIONE INTERIORI, QUA OBLATIO EUCHARISTIAE
EST SACRIFICIUM.

THESIS XIV.

*Quomodo se habeat definitio sacrificii in genere
ad demonstrationem veritatis sacrificii in Eucharistia.*

„ Ex eo quod credendum proponitur, Eucharistiae celebrationem esse
» verum et proprium sacrificium, credendum pariter est, elementa omnia,
» quae essentiam constituunt sacrificii generatim spectati, in hoc speciali
» sacrificio reperiri; non tamen ideo aequè ad fidem explicatam pertinet,
» vel quae sint omnes et solae essentiales notae sacrificii in genere, vel
» in quo huius eucharisticae sacrificiationis essentia unice reponenda sit.
» Confundunt ergo obiectum catholicae fidei propositum cum obiecto theo-
» logicae deductionis et analysis, qui catholicorum Doctorum dissensione
» in explicanda propria *forma* et *essentia* sacrificii eucharistici abutuntur
» ad impugnandam consensionem in profitenda *veritate* sacrificii. »

Verissima quidem est propositio, quam statuunt Fratres de Wallenburch (Tract. I. Exam. 3. n. 23. T. I. p. 165.):
„ revelato definito, formaliter revelatur definitio; » erraret
tamen gravissime, qui inde concluderet, semper etiam ad
fidem catholicam sufficienter propositam pertinere definitio-
nem, quoties existentia rei definitae satis proposita est,
et proinde non posse esse inter catholicos Doctores citra
fidei discrimen dissensionem in rei definitione, quando citra
haeresim dissensio esse non potest circa rem ipsam defini-
tam. Sic fide sufficienter proposita constat, libros sacrae
Scripturae esse libros divinitus inspiratos, opus bonum su-
pernaturale non fieri ab homine nisi viribus gratiae effi-
caciae, peccatum originale esse verum peccatum etc., non
tamen ideo ad fidem catholicam satis propositam ita ut
absque haeresi dissentire nemo possit, aequè pertinet quoad
omnes et singulas notas definitio et determinatio essentiae,